

Märlander B. Udržitelná intenzifikace produkce na příkladu cukrové řepy (*Sustainable intensification – sugar beet cultivation as a case study*)

Trvale udržitelná intenzifikace je úhrnný politický koncept plnění budoucích požadavků globálního zajištění potravin. Toto pojetí produkčního systému se zaměřuje na maximální množství zdrojových faktorů, optimalizovaných ve své účinnosti (poměr vstupu a výstupu). První příklad, který je v tomto kontextu analyzován, je přístup k pěstování cukrové řepy v Německu.

Nejrelevantnější jednotkou výstupu je výnos cukru. Vzrůstal za poslední dekádu přibližně o 2 % ročně, z poloviny díky pokroku ve šlechtění. Toho bylo dosaženo při vyšším poměru obsahu chlorofylu k listové ploše, sušiny kořene k sušině listu a cukru k hmotnosti řepy. Zbývajících 50 % bylo dosaženo především delší dobou přetrvání listové plochy a výnosu kořene v relaci s listovou plochou, díky příznivějším povětrnostním podmínkám a vyšším poměrem výnosu cukru k emisím skleníkových plynů a zlepšenou technologii pěstování. Příkladem jsou redukováný vklad N a tím klesající bilance N, současně klesající bilance půdního organického C a stále významné emise N₂O, přísun pesticidů v souladu s pokyny integrované ochrany a pokles environmentálního rizika aplikace pesticidů v souladu s vnitrostátním akčním plánem.

Jako integrační koncept v rámci celého dodavatelského řetězce pro výrobu cukru z cukrové řepy zahrnuje udržitelná intenzifikace i sociálně-ekonomické aspekty. Příklady jsou:

- sektor samostatně organizovaného a financovaného výzkumu a transferu znalostí,
- zemědělci jako zúčastnění partneři cukrovarnického průmyslu,
- důležitost pro hospodářský rozvoj venkovských oblastí,
- pěstování cukrové řepy v osevním postupu bez vazby na nepřímé změny ve využívání půdy,
- významnost pro biodiverzitu při kontrastním ekologickém chování ve vztahu k ostatním plodinám,
- vedlejší produkty, které poskytují přidanou hodnotu (vláknina, melasa) nebo recyklaci (vápno).

Význam těchto aspektů se bude ještě kvantifikovat. Více než kdy jindy je důležité, aby výroba cukru z cukrové řepy zlepšila svůj veřejný obraz (image).

Udržitelná intenzifikace navrhuje mimo jiné zvýšit vnímání a akceptování celou společností jako hlavní produkční faktor v budoucnosti.

Abstracts of papers of the 74th IIRB Congress. Dresden, 1–3. 7. 2014, s. 40.

Švacbula

Polní den Slunečník se vydařil

Polní den nazvaný Slunečník uspořádala 27. srpna 2015 firma Syngenta Czech, s.r.o., na pozemku zemědělského podniku Agro Žlunice, a.s., nedaleko Jičína. Seminář proběhl za pěkného slunného počasí za účasti více než devíti desítek zemědělců.

Pro účastníky byl připraven bohatý program. Příchozí měli možnost si prohlédnout pokusy s cukrovou řepou, se slunečnicí a s kukuřicí za odborného výkladu zástupců pořadatelské firmy. Na polním dnu načerpali množství informací o jednotlivých odrůdách vysetých na pokusném pozemku. Dozvěděli se také mnoho zajímavého například o moření osiva nebo o možnostech ošetřování porostů během vegetace.

Kromě množství nových poznatků si zúčastnění mohli odnést i některou z cen, pokud měli štěstí a vyhráli v tombole nebo v soutěži, kde se odhadovala hmotnost řepy. Na polním dnu celkově panovala velmi přátelská atmosféra. Při odchodu každý obdržel dárkovou taštičku.

O jednotlivých odrůdách cukrové řepy (SY Belana, Drake, Monsun, SY Marvin, HI 1352 a SY Kultura) podával návštěvníkům polního dne informace Ing. Miloslav Macháček. Řepné porosty vypadaly velmi pěkně. Osivo bylo namořeno přípravkem Cruiser Force.

text a foto Hana Honsová

Tato soutěžní cukrovka, kterou drží ing. Macháček, vážila i s chrástem přes dva kilogramy

Účastníci polního dne se seznamují s pokusy